

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘๕/๒๕๕๘

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง สมาชิกพรรคไทยรักไทย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มติพรรคไทยรักไทยมีลักษณะ
ตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ

นายประหยัด จันทพาล กับสมาชิกพรรคไทยรักไทย รวม ๕๕ คน (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องขอให้
ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มติพรรคไทยรักไทยมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ข้ออ้างและเหตุผลของทุกฝ่ายปรากฏ
ในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามคำร้องของนายประหยัด จันทพาล กับพวกผู้ร้อง
ว่ามติการดำเนินกิจการของพรรคไทยรักไทยตามที่ปรากฏในคำร้องมีลักษณะตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗
วรรคสาม กล่าวคือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุขหรือไม่ เห็นว่า ในกรณีที่ผู้ร้องกล่าวหาว่าคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยมีมติ
อนุญาตให้นายสตีเฟน นาคสุข ผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร นำสัญลักษณ์ นโยบายพรรค
และรูปหัวหน้าพรรคไปรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ถือว่าเป็นมติที่ขัดต่อกฎหมาย และเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่
นายกรัฐมนตรีอันเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปครอบงำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การเลือกตั้ง
ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมนั้น เมื่อปรากฏว่าพรรคไทยรักไทยผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ส่งนายสตีเฟน นาคสุข
ลงสมัครเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธรในนามของพรรค และมีได้มีกฎหมายเลือกตั้ง
ฉบับใดห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่นสังกัดพรรคการเมือง เพียงแต่ระบุว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง
ไม่ต้องสังกัดพรรคการเมืองเท่านั้น มิใช่ห้ามผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดพรรคการเมือง ดังนั้น แม้นายสตีเฟน
นาคสุข จะมีพฤติกรรมที่ทำให้คนทั่วไปเข้าใจว่าพรรคไทยรักไทยเป็นผู้ส่งลงสมัคร จึงไม่มีความผิด
ตามกฎหมายหรือขัดต่อมติพรรคฯ และเมื่อพิจารณามติของคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย
เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่ว่า

๑. พรรคฯ ขอยืนยันเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กรอบแห่งบทบัญญัติของกฎหมายและหลัก
แห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

๒. สำหรับการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขณะนี้พรรคฯ สนับสนุนแก่ผู้สมัคร โดยอนุญาตให้ใช้สัญลักษณ์หรือนโยบายของพรรคฯ ไปเผยแพร่ หรือใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ได้เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรค ส่วนค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้ง ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของผู้สมัครฯ แต่ละท่าน ไม่เกี่ยวข้องกับพรรคไทยรักไทยแต่ประการใดทั้งสิ้น ฯลฯ ประกอบทั้งการติดตั้งป้ายโฆษณาหาเสียงที่มีชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคไทยรักไทย จำนวน ๔ คน สนับสนุนนายสตีเฟน นาคสุข ตามที่ปรากฏในคำร้อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็ได้มีมติ ครั้งที่ ๕๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ว่าผู้สมัครสามารถกระทำได้ ถือว่าไม่ฝ่าฝืน ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ส่วนภาพโฆษณาที่มีรูปและลายเซ็นของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร หัวหน้าพรรค ก็มีได้หมายความว่าหัวหน้าพรรคในฐานะนายกรัฐมนตรีใช้ตำแหน่งหน้าที่สนับสนุนเข้าแทรกแซง ครอบงำการเลือกตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด เพราะหัวหน้าพรรคมิได้อาศัยตำแหน่งหน้าที่เข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียง ดังนั้น ป้ายโฆษณาหาเสียงของนายสตีเฟน นาคสุข ทั้งหมดจึงเป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรคข้อ ๑ และข้อ ๒ ดังกล่าว และไม่มีลักษณะที่ขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่ผู้ร้องกล่าวหา เพราะผู้ร้องเองก็มีสิทธิที่จะกระทำได้โดยชอบเช่นเดียวกับ นายสตีเฟน นาคสุข และการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔ คน นำผ้าห่มกันหนาวไปแจกจ่ายให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดยโสธร ก็เป็นเรื่องที่ผู้ร้องสามารถร้องเรียนกล่าวหาต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โดยตรงมิใช่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพฤติการณ์ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า มติคณะกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ มิได้ขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ วรรคสาม

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ